

עג א מיי פיה מכל
יסודי המורה ה' ז
סמנעין ב :
ער ב מיי פיה מהלכות
בית המדרש ס' ה :
עג ג ס' הלכה ה :
ער ד מיי פיה הלכה ט
קוש' א"ח סימן
ג סעיף ה :

שואבת כל מיני משקין - א"פ שהן נכנסין בדרם דרך הוסט
הריאה מוללתן ושואבתן מבעד לדופני הכרם : זורקת בו טפה מרה
ומניחתה מן הכעס : שחק : קרקבן : צעוף הוא המסס בזהמה :
מוחן : המחלל : אף : החוטם : געור : מקילו משנתו : געור היסן
ויסן הגעור - שנתחלפה ובלא השניה
מן האף והקיבה געורת : נמוק והולך
לו : מתנונה והולך לו וגמסך למיתה :
לשון אחר געור היסן הקיבה וגמלאו
קיבה ואף געורים שאינו יסן כלל או
יסן הגעור וגמלאו שניהם ישנים
ואינו געור כי אס בקושי : ולבי חלל
בקרבני : יצר הרע הרי הוא כמות
בקרבני שיש בידו לכופו : גאס פשע
לרשע וגו' : אחר דוד בקרב לבי
יס ואומר אני שהפשע גאס לרשע
כלומר שהיצר הרע אומר לרשע אל
יהא פחד אלהים לגגד עיניך אלמא
יצר הרע שופטו עד שמרחיקו שאינו
מתפחד מיוצרו : כי יעמוד : הקב"ה :
לימין אביון להושיע משופטי נפשו :
ש"מ יס לך אדם שיש לנפשו שני
שופטים : לא שבק מר חיי לכל
בריה : אס אתה מן הצינונים אין
לך לדיק גמור בעולם : לרשיעי
גמורי : העולם הזה שאין להם בעולם
הבא כלום ולריינין ליטול שכרן כאן
כגון אחאז שהיה עשיר מאד דקאמר
ליה בן הדד כספך וזהבך לי הוא
(מלכים א' ב) : ללדיקי גמורי העוה"ב :
שאין להם בעוה"ב כלום כגון רבי
חנינא בן דוסא שדי לו בקב חרובין
מעבר שבת לערב שבת (לענייני דה) :
לך נאמר בכל מאריך : מן החביב
עליך : והיה מקבל עליו עול מלכות
שמים : קורא קריאת שמע : ממתים
ידך יי' ממתים : מידך היה לו למות
ולא מידך בשר ודם : מן הצופים :
מקום שיכולין לראות משם הר הבית
ומשם והלאה אין יכולין לראותו :
וברואה : שיכול לראות משם פרט
אס מקום גמור הוא : ובשאיין גדר :
מפסיק בינו להר הבית : ובזמן
שהשכינה שורה : שבות המקדש
קיים : הנפנה ביהודה לא יפנה מזרח

[לעיל יו']

[נמחות כט']

פיהם יו

ומערב : אחריו למזרח ופניו למערב ולא אחריו למערב ופניו
למזרח מפני שירושלים בארץ יהודה היא בצפונה של ארץ יהודה
בגבול שבין יהודה לבנימין ויש מאריך יהודה הימנה [למזרח] עד
סוף ארץ ישראל והימנה למערב עד סוף ארץ ישראל שארץ
תורה אור יהודה על פני כל אורך ארץ ישראל

ריאה שואבת כל מיני משקין כבד כועס
מרה זורקת בו טפה ומניחתה מחול שוחק
קרקבן מוחן קיבה ישנה אף געור געור
היסן ישן הגעור נמוק והולך לו תנא אם
שניהם ישנים או שניהם געורים מיד מת
תניא רבי יוסי הגלילי אומר צדיקים יצר
טוב שופטן שנאמר ו'לבי חלל בקרבני
רשעים יצר רע שופטן שנאמר ו'נאם פשע
לרשע בקרב לבי אין פחד אלהים לגגד
עיניו בינונים זה וזה שופטן שנאמר ו'יעמוד
לימין אביון להושיע משופטי נפשו אמר
*רבא כגון אנו בינונים אמר ליה אב"י לא
שביק מר חיי לכל בריה ואמר רבא לא
איברי עלמא אלא לרשיעי גמורי או לצדיקי
גמורי אמר רבא לידע אינש בנפשיה אם
צדיק גמור הוא אם לאו אמר רב לא איברי
עלמא אלא לאהאב בן עמרי ולר' חנינא
בן דוסא לאהאב בן עמרי העולם הזה ולרבי
חנינא בן דוסא העולם הבא : ואהבת את
י"י אלהיך : *תניא ר' אליעזר אומר אם
נאמר בכל נפשך למה נאמר בכל מאריך
ואם נאמר בכל מאריך למה נאמר בכל
נפשך אלא אם יש לך אדם שגופו חביב
עליו מממונו לכך נאמר בכל נפשך ואם
יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו לכך
נאמר בכל מאריך *רבי עקיבא אומר בכל
נפשך *אפילו נוטל את נפשך תנו רבנן
פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו
ישראל בתורה בא פפוס בן יהודה ומצאו
לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות ברבים
ועוסק בתורה אמר ליה עקיבא אי אתה
מתירא מפני מלכות אמר לו אמשול לך
משל למה הדבר דומה לשועל שהיה מהלך
על גב הנהר וראה דגים שהיו מתקבצים
ממקום למקום אמר להם מפני מה אתם
בורחים אמרו לו מפני רשתות שמביאין עלינו בני אדם אמר להם רצונכם
שתעלו ליבשה ונדור אני ואתם כשם שדרו אבותי עם אבותיכם אמרו לו אתה הוא שאומרים עליך
פקח שבחיות לא פקח אתה אלא טפש אתה ומה במקום חיותנו אנו מתיראין במקום מיתתנו על אחת
כמה וכמה אף אנחנו עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה שכתוב בה כ'י הוא חייך ואורך ימים כך
אם אנו הולכים ומבטלים ממנה עאכ"ו אמרו לא היו ימים מעטים עד שתפסוהו לר"ע וחבשוהו בבית
האסורים ותפסו לפפוס בן יהודה וחבשוהו אצלו אמר לו פפוס מי הביאך לכאן אמר ליה אשריך רבי
עקיבא שנתפסת על דברי תורה אוי לו לפפוס שנתפס על דברים בטלים בשעה שהוציאו את ר' עקיבא
להריגה וזמן ק"ש היה והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל והיה מקבל עליו עול מלכות שמים
אמרו לו תלמידיו רבינו עד כאן אמר להם כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך אפילו נוטל
את נשמתך אמרתי מתי יבא לידי ואקיימו ועכשיו שבא לידי לא אקיימו היה מאריך באחד עד שיעתה
נשמתו באחד יצתה ב"ק ואמרה אשריך ר"ע שיעצא נשמתך באחד אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה זו *תורה
וזה שברה *ממתים ירך יי' ממתים וגו' אמר להם חלקם בחיים יצתה בת קול ואמרה אשריך ר"ע *שאתה
מזומן לחיי העוה"ב : לא יקל אדם את ראשו כנגד שער המזרח שהוא מבוא כנגד בית קדשי הקדשים
וכ' : אמר רב יהודה אמר רב לא אמרו אלא מן הצופים ולפנים וברואה איתמר נמי א"ר אבא בריה דרבי
חייא בר אבא הכי אמר רבי יוחנן לא אמרו *אלא מן הצופים ולפנים וברואה ובשאיין גדר ובזמן שהשכינה
שורה ת"ד הנפנה ביהודה לא יפנה מזרח ומערב אלא צפון ודרום ובגליל לא יפנה אלא מזרח ומערב
ורבי יוסי מתיר שהיה ר' יוסי אומר לא אסרו אלא ברואה ובמקום שאין שם גדר ובזמן שהשכינה שורה
וחכמים אסרים חכמים היינו ת"ק איכא בינייהו צדיק תניא אידך הנפנה ביהודה לא יפנה מזרח ומערב
אלא צפון ודרום ובגליל צפון ודרום אסור מזרח ומערב מותר ורבי יוסי מתיר שהיה רבי יוסי אומר לא
אסרו אלא ברואה רבי יהודה אומר בזמן שבות המקדש קיים אסור בזמן
שאין בית המקדש קיים מותר רבי עקיבא אומר בכל מקום רבי עקיבא
היינו ת"ק איכא בינייהו חוץ לארץ רבה הווי שדיין ליה לבני מזרח
ומערב אול' אב"י שדנהו צפון ודרום על רבה תרצנהו אמר מאן האי
דקמצער לי *אנא כר' עקיבא סבירא לי דאמר בכל מקום אסור :
תניא

[כע"י ויילקוט
א"ח רבה וכו'
נכון לפי
חוס' שירובין
ה' ד"ה וסא
שלא אמר אב"י
מר לרבה
חבירי]

פסחים כה.
סנהדרין ער.
יומא פב.

[בילקוט רמז
תתל"ד א"ח
ר' עקיבא אומר
אם נאמר בכל
נפשך ק"י בכל
מאריך אלא
בכל מרה
ומרה שראו
שודד לך בין
במדת השב
בין במדת
הפרענות]

דכ"ה י

[ע"י חוס'
כתובות קי'
ד"ה מוטין
וכו']

רבי עקיבא אומר בכל מקום
מזרח אחריו ופניו למערב
ומסקין אפילו צפון לארץ ומפרט
בירושלמי ובלבד שאין סס כותל :
רבא